

מי שהורג בנו, אותו עבר שאשתו התעברה, וגורם להרגו במציה, שסותר בנינו של הקדוש ברוך הוא ואמנות שלו. יש מי שהורג אדם, וזה הורג בנו.

שרש רעות עושה שכל העולם לא יכול לסבל, ועל זה העולם מתמוגג לאט לאט, ולא ידוע למה, והקדוש ברוך הוא מסתלק מהעולם, וחרב ורעב ומות באים על העולם, ואלה הם: הורג בנו, סותר בנין המלך. ודוחה את השכינה, שהולכת ומשוטטת בעולם ולא מוצאת מנוחה, ועל (יה) אלו ריח (רחות) הקדוש (עושה) בוכה, והעולם נדון בכל הדינים הללו. אוי לאותו האיש, אוי לו! טוב לו שלא נברא בעולם!

אשריהם ישראל, שאף על גב שהיו בגלות מצרים, נשמרו מפל שלשת אלה - מנדה, מבת אל נכר, ומהרג של זרעם, והשתדלו בפרהסיא בפריה ורביה. שאף על גב שנגזרה הגזרה כל הבן הילוד היארה תשליכהו, לא נמצא ביניהם מי שהורג עבר במעי אשה, כל שפן אחר כף. ובזכות זו יצאו ישראל מהגלות.

מנדה - ששנה רפי חיאי, מה שכתוב (שמות לח) ויעש את הכיור נחשת ואת בנו נחשת כמראת הצבאת. מפני מה זכו נשים לזה? משום ששמרו עצמן בגלות מצרים, שלאחר שנטהרו היו באות מקשטות, ומסתכלות במראה בבצליהן, ומעוררות אותם לפריה ורביה.

מבת אל נכר - שכתוב יצאו כל צבאות ה' וגו', וכתוב (תהלים קכב) שבטי יח עדות לישראל. עדות לישראל ודאי. ואלה שמות בני

מאן דקטיל בנוי, ההוא עוברא דמתעברא אתתיה, וגרים לקטלא ליה במעהא, דסתיר בניינא דקודשא בריה הוא ואומנותא דיליה. אית מאן דקטיל בר נש, והאי קטיל בנוי.

תרתא בישין עביד דכל עלמא לא יכיל למסבל, ועל דא עלמא מתמוגגא זעיר זעיר, ולא ידיע, וקודשא בריה הוא אסתלק מעלמא, וחרבא וכפנא ומותנא אתיין על עלמא. ואלין אינון: קטיל בנוי, סתיר בניינא דמלפא, דחיא שכינתא, דאזלא ומשטטא בעלמא, ולא אשפחת נייחא. ועל (דא) אלין, ריחא (ס"א ריחין) דקודשא (עביד) בכיה, ועלמא אתדן בכל הני דינין. ווי לההוא בר נש, ווי ליה, טב ליה דלא יתברי בעלמא.

זבאין אינון ישראל, דאף על גב דהוו בגלותא דמצרים, אסתמרו מפל הני תלתא, מנדה, ומבת אל נכר, ומקטול זרעא, ואשתדלו בפרהסיא בפריה ורביה. דאף על גב דגזרה אתגזרת (שמות א) כל הבן הילוד היארה תשליכהו, לא אשתכח ביניהון מאן דקטיל עוברא במעהא דאתתא, כל שפן לבתר. ובזכותא דא נפקו ישראל מן גלותא.

מנדה: דתני רפי חיאי מאי (דף ט' ע"א) דכתיב, (שמות ל"ח) ויעש את הכיור נחשת ואת

בנו נחשת כמראות הצבאות. מפני מה זכו נשין להאי, בגין דאסתמרו גרמיהו בגלותא דמצרים, דלכתר דאתדכיין הוו אתיין מתקשטן ומסתפלן במראה בבצליהון, ומעוררין לון בפריה ורביה.

מבת אל נכר, דכתיב, (שמות י"ב) יצאו כל צבאות ה' וגו'. וכתוב (תהלים קכ"ב) שבטי יח עדות לישראל. עדות לישראל ודאי.

וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. שְׁבִטֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל.
דָּבַר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

וְאִי תִימָא וְהָא כְּתִיב וְהוּא בֶן אִישׁ מִצְרִי. הָא
וּדְאִי חַד הָוָה, וּפְרַסְמוּ קְרָא, דְּכְתִיב, (ויקרא
כ"ד) וְהוּא בֶן אִישׁ מִצְרִי וְגו' וְשֵׁם אִמּוֹ שְׁלֹמִית
בֵּת דְּבָרֵי לְמֻטָּה דָן. פְּרִיָּה וּרְבִיָּה דְכְתִיב, (שמות
א') וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל פְּרוּ וַיִּשְׂרְצוּ וַיִּרְבּוּ וְגו'. וּמְכַל
הַנִּי אֶסְתְּמְרוּ יִשְׂרָאֵל. בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עָאלוּ, בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל נִפְקוּ, הָדָא הוּא דְכְתִיב וְאֵלֶּה שְׁמוֹת
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְגו'.

וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. רַבִּי אֶלְעָזָר וּרְבִי
יוֹסִי הוּוּ אֶזְלִי בְּאוּרְחָא, עַד דִּהְוּוּ
אֶזְלִי, אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר לְרַבִּי יוֹסִי, אֶפְתַּח
פּוּמְךָ, וַיִּנְהַרוּן מִילְךָ אָמַר לִיה נִיחָא קַמִּיה
דְּמַר, דְּאֶשְׁאֵל מְלָה חָדָא דְקִשְׁיָא לִי, הָא
שְׁמַעְנָא מְבוּצִינָא קְדִישָׁא, דִּהְוָה אָמַר, וְאֵלֶּה
שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, יִשְׂרָאֵל סְבָא. כָּל אֵינּוֹן
חִילִין וּמְשָׁרְיִין דִּהְוּוּ נַחְתִּין לְגִלּוּתָא בְּהַדִּי
יַעֲקֹב, דְכְתִיב, אֵת יַעֲקֹב. מַהוּ דְכְתִיב אִישׁ
וּבֵיתוֹ בָּאוּ. אָמַר לִיה, וּדְאִי הָכִי הוּא. אֶלָּא
הָא תְּנִינָן, כָּל דְּמִקְבֵּל מֵאַחֲרָא, אִיהוּ בֵּיתָא
מַהוּ הוּא דִּיהֵיב, וְעַל דָּא אִישׁ וּבֵיתוֹ בָּאוּ.

פְּתַח רַבִּי אֶלְעָזָר וְאָמַר, (מלכים א', ט') וַיְהִי כְּכֹלֹת
שְׁלֹמֹה לְבָנוֹת אֵת בֵּית ה' וְאֵת בֵּית
הַמֶּלֶךְ וְגו'. וְכִי כִיּוֹן דְּאָמַר אֵת בֵּית ה', מַהוּ
וְאֵת בֵּית הַמֶּלֶךְ, אִי בְּגִין שְׁלֹמֹה אֶתְמַר, לָאוּ
הָכִי, אֶלָּא אֵת בֵּית ה' דָּא בֵּית הַמֶּקְדֵּשׁ, וְאֵת
בֵּית הַמֶּלֶךְ דָּא קִדְשׁ הַקִּדְשִׁים.

בֵּית ה' דְּאִיהוּ בֵּית הַמֶּקְדֵּשׁ כְּגוֹן: עֲזָרוֹת
וּלְשִׁכוֹת וּבֵית הָאוּלָּם וְהַדְּבִיר, דָּא בֵּית
הַמֶּקְדֵּשׁ, וּדְאִי אֶקְרִי בֵּית ה'. בֵּית הַמֶּלֶךְ: דָּא
קִדְשׁ הַקִּדְשִׁים, דְּאִיהוּ פְּנִימָאָה דְכֻלָּא, הַמֶּלֶךְ
סְתָם. מְלֶךְ דָּא, אַף עַל גַּב דְּאִיהוּ מְלֶךְ עֲלָאָה,

יִשְׂרָאֵל. שְׁבִטֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל. דָּבַר
אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

וְאִם תִּאמַר, וְהָרִי כְּתוּב וְהוּא בֶן
אִישׁ מִצְרִי? הָרִי וּדְאִי אֶחָד הָיָה,
וּפְרַסְמוּ הַכְּתוּב, שְׁכַתוּב (ויקרא כד)
וְהוּא בֶן אִישׁ מִצְרִי וְגו', וְשֵׁם
אִמּוֹ שְׁלֹמִית בֵּת דְּבָרֵי לְמֻטָּה דָן.
פְּרִיָּה וּרְבִיָּה - שְׁכַתוּב וּבְנֵי
יִשְׂרָאֵל פְּרוּ וַיִּשְׂרְצוּ וַיִּרְבּוּ וְגו'.
וּמְכַל אֵלֶּה נִשְׁמְרוּ יִשְׂרָאֵל. בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל נִכְנְסוּ - בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
יִצְאוּ. זְהוּ שְׁכַתוּב וְאֵלֶּה שְׁמוֹת
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְגו'.

וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. רַבִּי
אֶלְעָזָר וּרְבִי יוֹסִי הָיוּ הוֹלְכִים
בְּדַרְךָ. עַד שֶׁהָיוּ הוֹלְכִים, אָמַר
רַבִּי אֶלְעָזָר לְרַבִּי יוֹסִי, פְּתַח פִּיךָ
וַיֵּאִירוּ דְּבָרֶיךָ. אָמַר לוֹ, גּוֹחַ
לְפָנֵי מַר שְׁאֶשְׁאֵל דְּבַר אֶחָד
שְׁקִישָׁה לִי? הָרִי שְׁמַעְתִּי
מִהַמְּנוּרָה הַקְּדוּשָׁה שֶׁהָיָה
אוֹמֵר, וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
- יִשְׂרָאֵל סְבָא, כָּל אוֹתָם חִילוֹת
וּמַחְנוֹת שֶׁהָיוּ יוֹרְדִים לְגִלּוֹת עִם
יַעֲקֹב, שְׁכַתוּב אֵת יַעֲקֹב. מַה זֶה
שְׁכַתוּב אִישׁ וּבֵיתוֹ בָּאוּ? אָמַר
לוֹ, וּדְאִי זֶה כֶּף, אֶלָּא הָרִי
שְׁנִינּוּ, כָּל הַמִּקְבֵּל מֵאַחֵר, הוּא
בֵּית לְאוֹתוֹ שְׁנַתָּן, וְעַל זֶה אִישׁ
וּבֵיתוֹ בָּאוּ.

פְּתַח רַבִּי אֶלְעָזָר וְאָמַר, (מלכים א'-
ט) וַיְהִי כְּכֹלֹת שְׁלֹמֹה לְבָנוֹת אֵת
בֵּית ה' וְאֵת בֵּית הַמֶּלֶךְ וְגו'. וְכִי
כִיּוֹן שְׁאָמַר אֵת בֵּית ה', מַה זֶה
וְאֵת בֵּית הַמֶּלֶךְ? אִם בְּשִׁבִיל
שְׁלֹמֹה זֶה נֶאמַר - לֹא כֶּף! אֶלָּא
בֵּית ה' זֶה בֵּית הַמֶּקְדֵּשׁ, וְאֵת
בֵּית הַמֶּלֶךְ זֶה קִדְשׁ הַקִּדְשִׁים.
בֵּית ה' שֶׁהוּא בֵּית הַמֶּקְדֵּשׁ,
כְּמוֹ עֲזָרוֹת וּלְשִׁכוֹת וּבֵית
הָאוּלָּם וְהַדְּבִיר, זֶה בֵּית
הַמֶּקְדֵּשׁ, וּדְאִי נִקְרָא בֵּית ה'.
בֵּית הַמֶּלֶךְ - זֶה קִדְשׁ הַקִּדְשִׁים,
שֶׁהוּא הַפְּנִימִי שֶׁל הַכֵּל, הַמֶּלֶךְ